

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 7SŽi/38/2014                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 1012200861                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 28.01.2016                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Zdenka Reisenauerová     |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2016:1012200861.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: EUREA, občianske združenie, so sídlom v Bratislave, Tupého 25/A, IČO: 30 794 242, zastúpeného: Mgr. Vladimírom Šárnikom, advokátom so sídlom v Bernolákove, Národného oslobodenia 25, proti žalovanému: Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Stromová 1, o preskúmanie zákonnosti fiktívneho rozhodnutia žalovaného o odvolaní proti rozhodnutiu Národného ústavu celoživotného vzdelávania z 23. februára 2012, č. 55/2012/200, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 4. decembra 2013, č. k. 2S/167/2012-20, v časti, týkajúcej sa trov konania takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo 4. decembra 2013, č. k. 2S/167/2012 - 20, v časti, týkajúcej sa trov konania potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

### Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave uznesením zo 4. decembra 2013, č. k. 2S/167/2012-20 zastavil konanie z dôvodu, že žalobcom žiadaná informácia mu bola v konečnom dôsledku v plnom rozsahu povinnou osobou prístupná. Žalobca, ktorému bola v čase pred rozhodnutím súdu o jeho žalobe informácia povinnou osobou poskytnutá, stratil status osoby oprávnenej na podanie predmetnej žaloby, keďže už nebol postupom žalovaného ukrátený na svojich právach.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 vety prvej OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP tak, že žalobcovi priznal ich náhradu vo výške 323,52 €, a to z dôvodu, že žaloba bola podaná dôvodne.

Krajský súd dôvodil, že zákon č. 211/2000 Z. z. obsahuje špecifické lehoty (§ 19), ktoré stanovujú povinnosť povinným osobám v týchto lehotách rozhodovať o žiadostiach oprávnených osôb o poskytnutie informácií ako aj o odvolaniach voči rozhodnutiam prvostupňových správnych orgánov. Zákon o slobode informácií priamo predpokladá existenciu rozhodnutia (fiktívne rozhodnutie) a jeho doručenie žiadateľovi o informáciu a to v prípade, ak v zákonom stanovenej lehote o odvolaní žiadateľa o

informáciu voči rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu nebolo druhostupňovým správnym orgánom rozhodnuté. Nedodržanie náležitého procesného postupu prvostupňového správneho orgánu pri predkladaní administratívneho spisu žalovanému na rozhodnutie o odvolaní žalobcu voči jeho rozhodnutiu (zaslanie kompletného zažurnalizovaného, originálneho spisu v časovej postupnosti, vrátane originálov dokladov o doručení) malo za následok nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia žalovaného (§ 57 ods. 2 správneho poriadku v spojení s § 19 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z.). Súd dospel k záveru, že uvedená vada v postupe správnych orgánov nemôže byť v žiadnom prípade na ujmu účastníka správneho konania - žalobcu.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu, v časti týkajúcej sa trov konania, podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v tejto časti zmenil tak, že nebude priznaná žiadnemu z účastníkom náhrada trov konania. Namietal, že žalovaný ako odvolací správny orgán nemohol zaviniť, že konanie o preskúmanie fiktívneho rozhodnutia sa zastavilo. Ak prvostupňový správny orgán nepredloží originálny spis, nemôže začať plynúť 15 dňová lehota a následne ani nemôže vzniknúť fikcia. V čase do predloženia originálneho spisu prvostupňovým orgánom prichádza do úvahy len ochrana žiadateľa o informácie v konaní proti nečinnosti správneho orgánu. Nesplnenie povinnosti predložiť originálny spis prvostupňovým správnym orgánom nemôže byť na ujmu odvolacieho správneho orgánu tak, že by bol povinný hradiť trovy konania v správnom súdnictve. Naopak, žalobca mal podľa žalovaného podať žalobu proti prvostupňovému správnemu orgánu v konaní proti nečinnosti podľa štvrtej hlavy piatej časti OSP. Predmetom súdneho prieskumu bolo len fiktívne rozhodnutie žalovaného vydané po uplynutí 15 dní od predloženia neoriginálneho spisu (dňa 2. apríla 2012) prvostupňovým správnym orgánom. Žiadne iné fiktívne rozhodnutie predmetom súdneho prieskumu nebolo, a to ani fiktívne rozhodnutie žalovaného vydané po uplynutí 15 dní od predloženia originálneho spisu (dňa 21. júna 2012). Ďalej žalovaný namietal, že odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu nie je v súlade s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Žalobca sa k podanému odvolaniu žalovaného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu napadnutom odvolaním (§ 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Podľa § 146 ods. 2 prvej vety OSP ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Predmetom odvolacieho konania v danom prípade bolo posúdiť správnosť napadnutého výroku krajského súdu o trovách konania, ktorým krajský súd priznal žalobcovi ich náhradu podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP v spojení s § 246c OSP, a to z dôvodu, že žaloba bola podaná dôvodne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky predovšetkým konštatuje, že žalovaný neuviedol žiadne námietky, ktoré by boli spôsobilé spochybniť správnosť napadnutého výroku uznesenia krajského súdu o trovách

konania.

Krajský súd uznesením zo 4. decembra 2013, č. k. 2S 167/2012-20 zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti fiktívneho rozhodnutia žalovaného o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu Národného ústavu celoživotného vzdelávania z 23. februára 2012, č. 55/2012/200 (rozhodnutie v tejto časti nadobudlo právoplatnosť), a preto odvolaciemu súdu vyvstalo vyriešiť otázku zavinenia za zastavenie konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP, ktoré v spojení s § 246c ods. 1 OSP je potrebné považovať za špeciálne ustanovenie vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania v prípadoch, ak konanie bolo zastavené a neprichádza do úvahy aplikácia ustanovenia § 250h ods. 2 veta za bodkočiarkou OSP (ktoré je špeciálnym ustanovením v správnom súdnictve v prípade zastavenia konania z dôvodu späťvzatia žaloby).

Zo spisov vyplýva, že žalobca doručil 5. marca 2012 Národnému ústavu celoživotného vzdelávania (povinnej osobe) odvolanie proti prvostupňovému správne rozhodnutiu o odmietnutí sprístupnenia informácie. Povinná osoba listom z 30. marca 2012, doručeným žalovanému 2. apríla 2012, postúpila odvolanie žalobcu proti jej rozhodnutiu spolu so spisovým materiálom (v kópii) na ďalšie konanie. Zároveň listom z 30. marca 2012, upovedomil tento prvostupňový správny orgán v súlade s § 57 ods. 2 Správneho poriadku žalobcu, že jeho odvolanie bolo v zákonom stanovenej lehote postúpené žalovanému. Žalobca sa teda mohol oprávnene domnievať, že lehota na rozhodnutie o odvolaní (15 dní od doručenia odvolania povinnou osobou) márne uplynula, a v nadväznosti na to sa žalobca tiež mohol domnievať, že žalovaný vydal fiktívne rozhodnutie, ktorým odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil. Žalobu žalobca podal 7. mája 2012.

Žalovaný až listom z 8. júna 2012 požiadal povinnú osobu o zaslanie kompletného originálneho spisu, ktorý bol žalovanému doručený 21. júna 2012 a následne 12. júla 2012 vydal žalovaný vo veci rozhodnutie.

V čase podania žaloby 7. mája 2012 teda informácia poskytnutá nebola, nebolo tiež vydané písomné rozhodnutie o odvolaní, napriek skutočnosti, že žalobca bol listom z 30. marca 2012 upovedomený o postúpení jeho odvolania v zákonom stanovenej lehote žalovanému, t.j. v lehote 30 dní odo dňa, keď odvolanie prvostupňovému správne orgánu došlo (§ 57 ods. 2 Správneho poriadku).

Podľa konštantnej judikatúry správnych súdov prvostupňové ako aj druhostupňové správne konanie tvorí jeden celok, a preto ak prvostupňový správny orgán v danej veci pochybil a žalovanému nepredložil originálny spis, nemôže byť za túto vadu v postupe správnych orgánov zodpovedný žalobca, ale naopak, žalovaný.

Zodpovednosť žalovaného za trovy konania je daná vzhľadom na to, že trovy konania by žalobcovi nevznikli, pokiaľ by správne orgány neboli v danej veci nečinné a dodržali zákonné lehoty, prípadne že informácia by bola žalobcovi poskytnutá skôr, ako bola podaná žaloba. Žalobca nebol povinný domáhať sa inými prostriedkami proti nečinnosti prvostupňového správneho orgánu, lebo práve zo skutkových okolností tohto prípadu vyplýva, že žalobca bol oboznámený listom z 30. marca 2012 prvostupňovým správne orgánom, že jeho odvolanie bolo postúpené na ďalšie konanie žalovanému.

Pre úplnosť treba uviesť, že v ďalšom konaní bol nečinný aj samotný žalovaný, keď o originálny spis požiadal prvostupňový správny orgán až listom z 8. júna 2012 (teda až po dvoch mesiacoch), ten mu bol doručený 21. júna 2012 a následne rozhodol až 12. júla 2012, teda nedodržel 15 dňovú lehotu podľa § 19 ods. 2 zákona o slobode informácií.

Neobstojí ani námietka žalovaného, ktorou poukazoval na rozpor odôvodnenia krajského súdu s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, lebo v tomto prípade súdy rozhodovali za odlišných skutkových okolností (keď správne orgány nedodrжали zákonné lehoty) a odvolací súd skúmal zavinenie žalovaného na zastavení konania vo vzťahu k náhrade trov konania.

Nie je možné konštatovať, že by sa žalobca domáhal na správnom súde svojich práv svojvoľne alebo účelovo, a preto mu nemožno uprieť nárok na náhradu trov konania, ktoré mu vznikli, najmä keď za zastavenie konania nezodpovedá. Naopak, vydaním rozhodnutia žalovaného z 12. júla 2012, číslo 1-1/2012-PKV-OPRO a následne sprístupnením informácie žalobcovi už nemohol trvať stav ujmy na právach žalobcu, a teda v dôsledku tohto správania správnych orgánov žalobca stratil status osoby oprávnenej na podanie žaloby, čoho následkom bolo zastavenie konania krajským súdom.

Voči samotnej výške priznanej náhrady trov konania žalovaný nemal žiadne námietky, a z tohto dôvodu sa ňou odvolací súd ani nezaoberal.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu v časti, týkajúcej sa trov konania, podľa 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s §246c ods.1 a s § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil, dospejúc k záveru, že krajský súd v tejto časti rozhodol po vecnej i právnej stránke správne.

O náhrade trov odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 146 ods. 2 OSP tak, že účastníkom nepriznal ich náhradu z dôvodu, že žalobca si v odvolacom konaní žiadne trovy konania neuplatnil a žalovanému ich náhrada neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.